

פרק: 01 - כללי

בתוקף מתאריך: 1.5.01

מס' הפקודה: 01.12.00

ת' עדכון אחרון: 14.10.2021

בטיחות וגהות במתקני שב"ס

1.

כללי

א. שרות בתי הסוהר מחויב הן כרשות ציבורית המעסיקה סגל סוהרים והן כמי שמחזיק אסירים ועצורים במשמורתו, לפעול ולהבטיח את בטיחותם של סגל העובדים בארגון והמוחזקים במשמורתו.

ב. ענף בטיחות בשב"ס, משמש כסמכות המקצועית הבכירה בתחום הבטיחות והגהות בארגון ואשר אחראי להגדרה, הפעלה וניהול תחום הבטיחות והגהות, מתן ייעוץ והכוונה מקצועית ליחידות ולקציני בטיחות מחוזיים/ ק. בטיחות נחשון / ק. בטיחות יחידות אגפיות, הטמעת הידע וערכי הבטיחות וכן אחראי לביצוע ביקורות על הניהול התקין של מערך הבטיחות בשב"ס.

ג. אחריותו של קצין הבטיחות אינה גורעת מאחריותו הכוללת של מפקד היחידה על הבטיחות ביחידתו.

2.

מטרה

א. לפרט את אופן ניהול מערך הבטיחות והגהות בשב"ס.

ב. לפרט את תפקידי קצין הבטיחות, נאמן הבטיחות וועדת הבטיחות.

3.

בסיס חוקי

א. חוק ארגון הפיקוח על עבודה, התשי"ד, 1954 ותקנותיו.

ב. פקודת הבטיחות בעבודה התש"ל, 1970.

ג. תקנות הבטיחות בעבודה.

4.

הגדרות

- א. **"בטיחות"** – מידת השליטה בחשיפה לסיכונים והפחתתם לרמת סיכון סבירה באמצעות תהליך של ניהול סיכונים: זיהוי – הערכה – בקרת סיכונים.
- (1) **זיהוי** – גורמי הסיכון העלולים לפגוע בבני אדם ותרחישו פגיעה אפשריים.
- (2) **הערכה** – ניתוח וקביעה של רמת הסיכון הנשקפת לבני האדם כתוצאה מגורם הסיכון.
- (3) **בקרת סיכונים** – בניית תוכנית פעולה ונקיטת פעולות למניעת תאונות עפ"י תוכנית פעולה.
- ב. **"גהות"** – מכלול הפעולות שנועדו לשמור על בריאותם התעסוקתית של הסוהרים והאסירים תוך מניעת חשיפה למפגעי בריאות.
- ג. **"קצין בטיחות"** – סגן מפקד היחידה אשר מונה בהתאם לכתב מינוי, החתום ע"י מפקד המחוז / סממ"ז כחלק מהגדרת תפקידו והוא האמון על קיום מערך בטיחות תקין בתחום המבצעים, מתקנים, תעבורה ומפעלים.
- ד. **"נאמן בטיחות"** – נגד/ קצין אשר מונה כנאמן בטיחות בנוסף על תפקידו (נע"ת), על ידי סגן / מפקד היחידה, ועבר השתלמות "נאמן בטיחות". מתפקידו לסייע לק. הבטיחות לקיים מערך בטיחות תקין בתחום המבצעי, מתקנים, תעבורה ומפעלים.
- ה. **"ועדת בטיחות"** – ועדה אשר תפקידה לנהל ולפקח על הבטיחות והגהות ביחידה בדגש על הסוהרים, האסירים והמבקרים.
- ו. **"תוכנית בטיחות"** – תכנון מכלול הפעולות שתבוצענה בתחום הבטיחות במהלך שנת העבודה במטרה לקיים תנאי בטיחות הולמים. התוכנית תכלול את המפורט בתקנות ארגון הפיקוח על העבודה התשמ"ד 1984 ובהנחיות ענף הבטיחות.
- ז. **"יחידות ארציות"** – צור; ברקאי; מעוז; דרור; מצדה; מרכז ההדרכה הארצי – בית ספר "ניר".

5. מינוי קציני בטיחות יעשה ע"י כתב מינוי כדלקמן:

מינוי קצין בטיחות

- א. ק. **בטיחות מחוז** – ימונה על ידי מפקד המחוז.
- ב. ק. **בטיחות ביס"ר** – ימונה ע"י מפקד המחוז/ סממ"ז.
- ג. ק. **בטיחות יחידות ארציות** – ימונה ע"י ראש החטיבה/אגף לו כפופה היחידה.
- ד. ק. **בטיחות נציבות** – ימונה ע"י כל ראש אגף, באגף עליו הוא אמון.
- ה. ק. **בטיחות יחידת נחשון** – ימונה ע"י מפקד יחידת נחשון; מג"ד ביחידת נחשון ימנה קצין בטיחות מטעמו לגדוד. מפקד פלגה ימנה מטעמו קצין בטיחות של הפלגה.

6.

מינוי נאמני הבטיחות

- א. מינוי נאמני הבטיחות ייעשה על ידי מפקד היחידה / סגנו בכתב מינוי.
- ב. סגן מפקד היחידה ימנה מספר נאמנים לסיוע, אשר לא יפחת משלושה נאמנים כדלקמן : נאמן בטיחות מתקנים/ בטיחות בשגרה נאמן בטיחות מבצעים, נאמן בטיחות בדרכים/ תעבורה.
- ג. בנוסף, נאמן בטיחות במפעלים ונאמן בטיחות תברואה בהתאם לאפיון היחידה וכוח האדם המצוי בה.

7. תפקידי קצין הבטיחות- סגן מפקד היחידה**תפקידי קצין הבטיחות**

- א. אחריות כוללת על תחום הבטיחות ביחידה ;
- ב. הכנת תוכנית בטיחות שנתית ומעקב אחר יישומה ;
- ג. ניהול ועדות בטיחות ;
- ד. הפקת לקחים מתחקירי "כמעט נפגע" והפצתם לכלל סגל היחידה ;
- ה. ניהול תיק בטיחות ;
- ו. קיום קשר רציף עם גורמים מקצועיים (ענף בטיחות, יועצי חוץ וכו') ;
- ז. להתעדכן באופן שוטף בנושאי הבטיחות השונים ולדווח למפקד ;
- ח. להוות סמכות מקצועית ולשמש כיועץ מקצועי בתחום הבטיחות למפקד ;
- ט. לשמש כק. בטיחות באירוע ביטחון (תרגילים, מבצעים, אירועים מיוחדים, לרבות טיולים ואירועים יחידתיים) או לחילופין מינוי קצין בטיחות מטעמו ;
- י. לוודא כי מתקיים כיסוי ביטוחי נדרש לאירועים יחידתיים, טיולים ואירועים אירגוניים הכולל את כלל המשתתפים.
- יא. להורות על הפסקת משימה/ פעילות בה מתקיים סיכון גבוה/ משמעותי שלא ניתן לו מענה בטיחותי ;
- יב. לבצע תחקיר בטיחות תוך 24 שעות מקרות האירוע.
- יג. לנהל סקר סיכונים.
- יד. ביצוע ביקורת ובקרה אחת לחודש לבחינת יישום הנהלים, הפקת דו"ח כתוב ווידוא יישום ותיקון הליקויים.
- טו. קיום תרגיל בטיחות פעמיים בשנה, ביצוע הפקת לקחים והעברת סיכום כתוב לרע"ן בטיחות.

תפקידי נאמן הבטיחות**8. תפקידי נאמן הבטיחות:**

- א. לבצע סקרי סיכונים ולאתר מפגעים וליקויי בטיחות;
- ב. להתריע מפני סיכונים צפויים, לעדכן על תחזית מזג אויר חריגה או אחר.
- ג. לדווח על תאונות עבודה ולסייע בחקירת תאונות עבודה ובמקרים בטיחותיים חריגים;
- ד. לוודא נקיטת צעדים המתחייבים למניעת מפגעי בטיחות;
- ה. לתכנן דרכי פעולה לטיפול בליקויים;
- ו. להמליץ בפני ק. הבטיחות ומפקד היחידה כיצד ניתן ליישם את תוכנית הבטיחות;
- ז. לוודא שהפעילויות תתבצענה על פי הוראות הבטיחות.
- ח. יישום של הפקת לקחים ממקרים שתחקרו.

תוכנית העבודה

9.

א. תוכנית העבודה השנתית - עקרונות

- 1) תוכנית העבודה השנתית לקיום מערך הבטיחות תעודכן מידי שנה ע"י סגן מפקד היחידה, שהינו קצין הבטיחות הראשי של המתקן וכן עפ"י הצורך במקרים של שינויים.
- 2) התוכנית תאושר על ידי מפקד היחידה, ותועבר לרמה הממונה – קצין הבטיחות המחוזי/ ק. בטיחות נחשוף/ רע"ן בטיחות.
- 3) יש להביא לידיעת כלל הסוהרים את תוכנית הבטיחות.

ב. התוכנית תכלול את הנושאים הבאים

- 1) ביצוע הערכת סיכונים לתהליכים ולפעילויות השונות ביחידה;
- 2) ביצוע תחקיר אירוע עפ"י פקנ"ץ 01.18.00 – "ביצוע תחקיר למידה ותחקיר מבצעי, הפקת לקחים, יישומם והטמעתם" ובהתאם לצורך;
- 3) ביצוע סקרי סיכונים ביחידה ובמתקניה;
- 4) פירוט המבנה הארגוני של מערך הבטיחות ביחידה;
- 5) פירוט מועדי השתלמויות, הדרכה והסברה ובכלל זה נושאים וקהל יעד כולל תיעוד מועדי ההדרכות ושמות המשתתפים בקלסר בטיחות.
- 6) רשימת הציוד והחומרים החייבים בבדיקות תקופתיות ומועדיהן;
- 7) שמות הסוהרים והאסירים ומקום עבודתם החייבים בבדיקות בריאות תקופתיות בציון סוג הבדיקה ומועדה;
- 8) לו"ז לביצוע ומעקב אחר יישום התוכנית.

10. בכל יחידה ינוהל תיק בטיחות אשר יכלול בתוכו את כל תחומי העיסוק בבטיחות ובגהות כמפורט להלן:
- נהלי ענף בטיחות.
 - תכנית בטיחות שנתית וסקר סיכונים יחידתי (סקר סיכונים יתבצע פעמיים בשנה).
 - עדכון כתבי המינוי לנאמני בטיחות היחידתיים, אשר ייחתמו ע"י מפקד היחידה וכתב מינוי עבור סגן המפקד החתום ע"י ממ"ז/סממ"ז.
 - ביצוע ועדות בטיחות אחת לחודש וחצי לצורך עמידה ביעד של לפחות 8 פעמים בשנה.
 - פרוטוקול הוועדה יתויק בתיק הבטיחות.
 - טבלת הדרכות מתוכננת בתחום הבטיחות, לרבות פירוט ההדרכות שבוצעו עד כה.
 - נתוני פגיעות אסירים בתאונות עבודה.
 - תחקירי אירועי בטיחות של אסירים וסגל.
 - רשימת מוסמכים בתחום הבטיחות: קציני בטיחות, נאמני בטיחות, עבודה בגובה.
 - דגשי ענף בטיחות וקציני הבטיחות במחוז.
 - רשימת ציוד הנבדק ע"י היחידה (פלטות חשמל, כלי עבודה, עמדות כב"א, חשמל, צובר גז, מעליות וכו') ומועדי הבדיקה.
 - רשימת ציוד הנדרש בבדיקת "בודק מוסמך" (מכוונות, מלגזה, דוד קיטור, גז וכו') ומועדי הבדיקה.

11.

תיק כב"א יחידתי

- תיק כב"א יחידתי ינוהל בנפרד מתיק בטיחות יחידתי. ק. הבטיחות מתוקף תפקידו, אחראי לפקח אחר הימצאות תיק כב"א מעודכן, כאשר נושא זה, ייבדק במסגרת הביקורות של קצין הבטיחות.
- תיק כב"א יכלול:
 - תיעוד ביקורת החברה המתחזקת בכלל מערכות כב"א ותקינותן. מטפים, עמדות כב"א מטפים אוטומטיים, ספרינקלרים, מערכות גילוי אש, מערכות שחרור עשן וכיו"ב.
 - כתב מינוי - קצין כיבוי אש (ק. ת"ל) ונאמן כיבוי אש.
 - דיווח על אירועי שריפה כנדרש לק. כב"א נציבות כמפורט בנוהלי חטיבת לוגיסטיקה.
 - בטיחות באש – יחבור לגורמי היחידה (אג"ם, מנ"א) לצורך תרגולו "לפיד בוער" בדגש על שטחים ציבוריים: משרדים, מרתפים, מגורי סגל וכו'.
 - פרוטוקול ועדת היגוי אש יחידתית - אחת לרבעון ולפחות 4 בשנה.

12.

ועדת בטיחות

- א. ועדת הבטיחות תנוהל על ידי סגן מפקד היחידה שהוא קצין הבטיחות הראשי של היחידה ותתכנס לכל הפחות 8 פעמים במהלך שנת העבודה.
- ב. חברי הוועדה יהיו ק. בטיחות, ממונה כב"א יחידתי, ר"ת מנ"א, מנהל מפעל, מנהל מטבח/ סגנו ונאמני הבטיחות ביחידה אשר יקבעו ע"י סגן מפקד היחידה.

ג. תפקידי הוועדה :

- (1) לקבוע ולבדוק את אמצעי הבטיחות והגהות, לשמור על קיומם ולפעול לשיפורם עפ"י הצורך.
- (2) לקבוע נושאים וסדרי עדיפויות לטיפול במפגעים ולעקוב אחר תיקונם.
- (3) לוודא ביצוע הוראות הבטיחות ואכיפתן.
- (4) להנחות את נאמני הבטיחות, לתאם ולבקר את פעילותם.
- ד. פרוטוקול הוועדה יועבר לסגן מפקד המחוז ולקצין ת"ל מחוזי.

13.

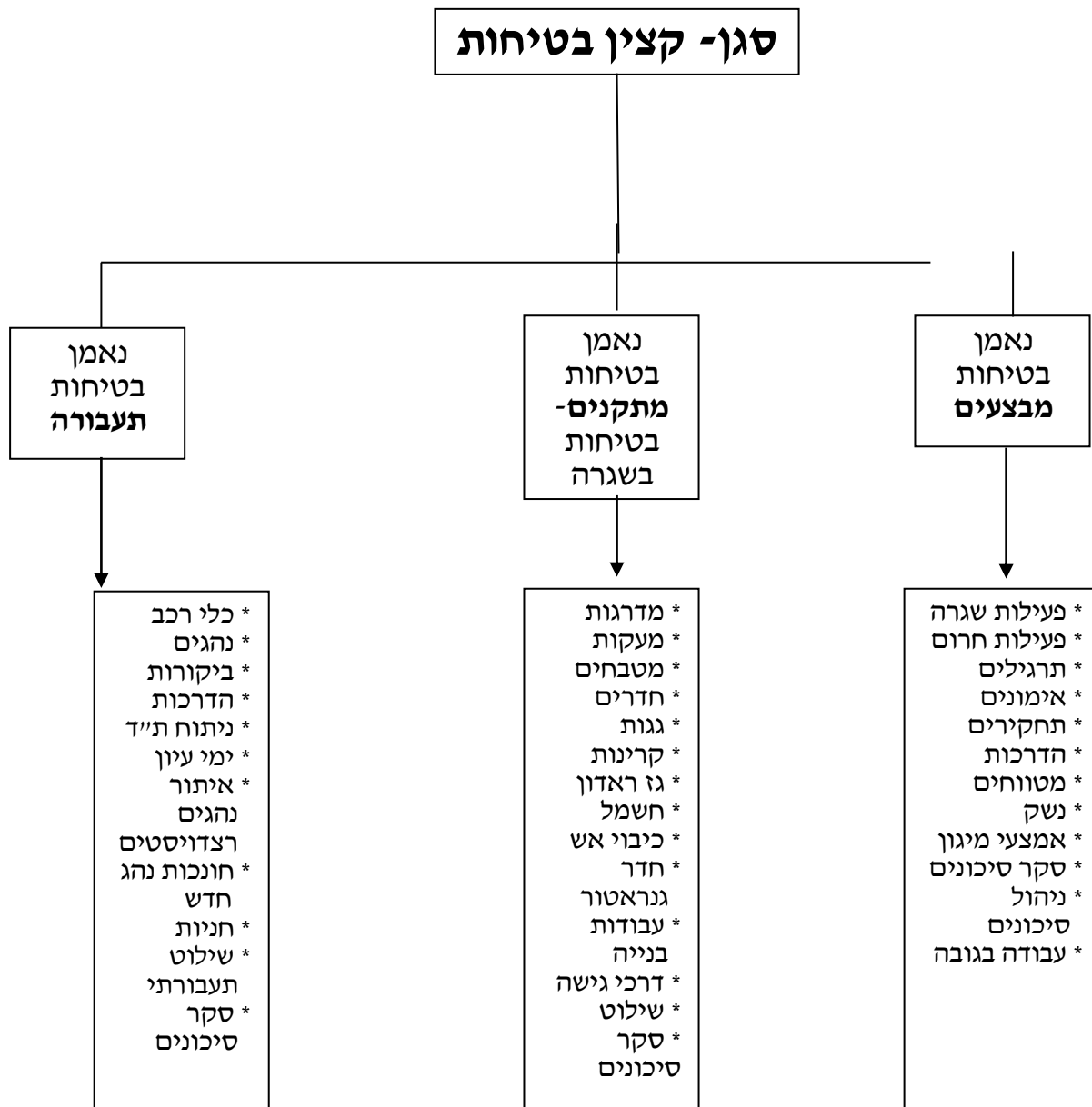
הדרכה ולמידה

- א. קצין הבטיחות ביחידה ינהל אוגדן בנושא הסיכונים ביחידה, מניעתם והגנה מפניהם. האוגדן יכלול מסקנות ולקחים מתחקירים.
- ב. כל סוהר יכיר את הסיכונים הכרוכים במשימותיו ביחידה ואת הפעולות הדרושות להפחתתם.
- ג. קצין הבטיחות יוביל תכנית הדרכה לסגל המשמרות בנושאי בטיחות אחת לרבעון והדרכת בטיחות לעובדי יום- אחת לחציון.
- ד. קצין הבטיחות ינהל מעקב סטטיסטי של אירועים בטיחותיים וישתמש בתוצאות כמדד לפעילותו ביחידה. נתונים אלו יועברו לסוהרים בהדרכות.
- ה. כל אירוע בטיחותי מחייב ביצוע תחקיר והפצתו לגורמים הרלוונטיים.
- ו. ק. הבטיחות ונאמן הבטיחות יוכשרו בקורס בטיחות רלוונטי, שבסיומו יקבלו תעודת הסמכה.
- ז. ק. הבטיחות ונאמן הבטיחות ישתתפו בימי עיון, השתלמויות והדרכות שיקבעו ע"י ענף הבטיחות בתיאום מול מחלקת הדרכה בשב"ס.
- ח. כל פעילות מבצעית, המחויבת בהכנת תיק תרגיל/ אימון/ מבצע, תכלול הנחיות בטיחות הכולל את כל הסיכונים העלולים להתרחש במהלך הפעילות, את פעולות המניעה הפרו - אקטיבית וכן הדרכות ותדריכים בנושא, זאת עפ"י המפורט באוגדן הוראות בטיחות באימונים-אוגוסט 2013.
- ט. כל פעילות מבצעית מחויבת בהכנת תיק תרגיל/ אימון/ מבצע וכן במינוי ק. בטיחות אחד או יותר בהתאם להיקף התרגיל/ אימון/ מבצע.

פרק: 01 - כללי	בתוקף מתאריך: 1.5.01
מס' הפקודה: 01.12.00	ת' עדכון אחרון: 14.10.2021
<p>י. בכל חודש יעביר סגן מפקד היחידה או ק. הת"ל ביחידה דו"ח חודשי לקצין בטיחות מחוז/ קצין בטיחות נחשון, שיעביר דו"ח מתכלל לרע"ן בטיחות. יא. יחידות ארציות, יעבירו דו"ח חודשי ישירות לרע"ן בטיחות.</p> <p>14. סגן מפקד המחוז יהיה אחראי לפיקוח ובקרה על יישום הוראות פקודה זו, וכן על קיום האירועים הבאים אחת לשנה:</p> <p>א. תרגיל בטיחות תוך הפקת לקחים והעברת סיכום כתוב לרע"ן בטיחות.</p> <p>ב. כנס בטיחות מחוזי וזימון גורמי בטיחות רלוונטיים.</p> <p>15. אחריות ביצוע</p> <p>בביס"ר / יחידה – מפקד היחידה.</p> <p>במחוז – סממ"ז.</p> <p>בנציבות – רע"ן בטיחות.</p> <p>16. נספחים</p> <p>נספח א' – "מבנה מערך הבטיחות - בית סוהר".</p> <p>נספח ב' – "כתב מינוי לקצין בטיחות".</p> <p>נספח ג' – "כתב מינוי לנאמן בטיחות".</p>	

נספח א'

מבנה מערך הבטיחות – בית סוהר/ יחידה

נספח ב'

כתב מינוי לקצין בטיחות

מ.א.	דרגה	שם פרטי ומשפחה	יחידה

א. הינך מתמנה בזאת כקצין בטיחות ביחידה

_____.

ב. מסגרת תפקידך ותחומי אחריותך כק. בטיחות, מפורטים בנוהלי בטיחות שב"ס (בחוקים ובתקנות של מדינת ישראל והדין הקיים ובהנחיות ענף בטיחות שב"ס).

ג. תוקף המינוי מתאריך _____ והוא בתוקף כל זמן שהינך ממלא תפקידך ביחידה כאמור בסעיף א' לעיל.

ד. אני מאחל לך הצלחה בתפקידך.

חתימת מפקד

תאריך
המחוז/סממ"ז

נספח ג'

כתב מינוי לנאמן בטיחות

מ.א.	דרגה	שם פרטי ומשפחה	יחידה

א. הנך מתמנה בזאת כנאמן בטיחות יחידתי _____.
בנוסף לתפקידך כ: _____.

ב. מסגרת תפקידך ותחומי אחריותך כנאמן בטיחות נע"ת
מפורטים בנוהלי בטיחות שב"ס (בחוקים ובתקנות של
מדינת ישראל והדין הקיים ובהנחיות ענף בטיחות שב"ס).

ג. תוקף המינוי מתאריך _____ והוא בתוקף כל זמן
שהינך ממלא תפקידך כאמור בסעיף א' לעיל.

ד. אני מאחל לך הצלחה בתפקידך.

חתימת סגן/מפקד היחידה

תאריך

פרק: 01 - כללי	בתוקף מתאריך: 1.5.01
מס' הפקודה: 01.12.00	ת' עדכון אחרון: 14.10.2021
Empty content area	